

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:7

Onder redactie van Prof. Dr. K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr. H. A. van Andel, Solo; Dr. R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr. Henry Beets, Grand Rapids; Dr. E. T. v. d. Born, Helpman (Gr.); Ir. B. ter Brugge, Almelo; Dr. K. J. Cremer, Kampen; Dr. R. J. Dam, Kampen; Dr. A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr. D. van Dijk, Groningen; Dr. K. Fernhout, Baarn; Drs. D. J. Galle, Haarlem; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Ooster-Nijkerk; Dr. J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr. J. van Herken, Ermelo; A. Janse, Biggekerke; Dr. P. Jasperse, Leiden; Dr. G. Keizer, De Steeg; Dr. B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr. E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr. C. Lindeboom, Amsterdam; Dr. J. v. d. Linden, Trum; Dr. S. O. Los, 's-Gravenhage; Drs. Joh. Luitjens, Rotterdam; Mevr. J. M. Th. Luitjens-Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr. F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr. A. Ringnald, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr. G. K. Schoop, 's-Gravenhage; Dr. R. Schippers, Wanswert; Dr. J. Smelik, 's-Gravenhage; Drs. H. Smilde, Groningen; Drs. H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr. N. Streefkerk, Wollega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr. C. van Til, Philadelphia, Pa.; Dr. J. Thijs, Zwolle; Dr. C. Veenhof, Haarlem; Dr. J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr. D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr. M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr. F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr. J. de Vries, Tilburg; Dr. J. D. Wielenga, Franeker; Mr. J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Jan Zwart, Zaandam.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr. K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goos.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f0.15.

HOOFD: Hoofdartikel: Pinksteren. — Uit de Schrift: Het Feest der voltooiing. (Hand. 2: 17 a, 33.) — Kerkelijk Leven: Pinksterfeest in de prediking. Nat.-Socialisme en Pinkstergedachte. — Even parkeer: Hoe de Heilige Geest geschiedenis schrijft! — Lit. en Kunst: Een breed verloop. — Acta van de Classis Neder-Veluwe 1592—1630. II. — Geestelijke Adviezen: Bloescoopbezoek. II. Zelfbeoefening. I. — Vakwetenschap en Praktijk: Christian Science. — Zending en Evangelisatie: Kwesties. — Muz. Kerk: Pseudo-Kerkmuziek. — Persschouw. — Kerk-nieuws. — Advertenties. — Open brief aan Prof. Dr. H. H. Loper door Prof. Dr. K. Schilder.

HOOFDARTIKEL

Pinksteren.

(Het arme? feest.)

Pinksterfeest is wel eens als het „arme feest” kwalificeerd.

Wanneer we die uitdrukking hier overnemen, men we dat alleen formeel, als door anderen gebruikt, zonder dat we de er mee uitgedrukte karakteristiek voor onze rekening nemen.

„Arm” en „feest” zijn trouwens ook al twee dingen, die heel slecht bij mekaar passen; en geheel men zou „arm” terwille van de welluidendheid door een eenigszins meer voegelijk synoniem willen vervangen, zoo zou ook daarmee de zaak niet veel veranderen: het bleef een contradictio in terminis.

Men kan het in den mond nemen; ook op het papier zetten; maar de logische geest zal het oordel vellen: Dat gaat niet; dat hoort niet bij elkaar.

Een feest kan nu eenmaal niet aan den armen kant zijn. Dan is het geen feest meer, of het moet een feest van behoeftigen zijn, en dat is Pinksteren niet. Want het is een Feest van den rijkdom der rijken, van den Bezitter van het goud en zilver en van het vee op duizend bergen¹⁾, en wanneer Hij een Feest geeft, dan is het ook zulk een, waar Hij van Zijn rijkdommen te genieten geeft.

Als het een feest is, en de arme voor een feest nog het beste bij elkaar brengt, dat zijn hand bereiken kan, dan kan een Feest van Hem niet arm, of schraal, of hoe ge het noemen wilt, zijn.

Bovendien kan ook om andere reden dit Feest „arm” Feest zijn. Laat het een feit wezen, dat menige dominee er over klaagt, dat er geen dag van den jaarlijkschen feestcyclus is, die zooveel moeite biedt voor het maken van een frissche, levendige, praktische preek, en dat b.v. Kerstfeest of Paschen veel rijker is in dat opzicht, dan moet daarop toch worden geantwoord, dat dit oordeel niet juist zijn kan, zonder daarmee te beweren, dat een dergelijke gedachte bij schrijver dezes immer eens is opgekomen.

We moeten echter maar eens „in de lijn” blijven. Staat Pinksteren soms los naast Kerstmis, Paschen en Hemelvaart? Hangt het daar maar zoo wat bij aan?

Zonder eenigen twijfel niet.

Deze vier vormen een vast aaneengesloten cyclus, waarbij het een op het ander volgt. Wie bij Kerstfeest is geweest, moet bij Paschen terecht komen; wie Paschen heeft gezegd, moet ook Hemelvaart zeggen; en Hemelvaart en Pinksteren liggen in elkaars verlengde.

Zei niet de Heiland Zelf reeds in Zijn vernedering, dat Hij straks verhoogd zou worden en hemgaan tot den Vader en vandaar den Trooster zenden?²⁾

Indien het dan zoo is — en wie zou het willen betwisten? — dan staat evenzoo vast, dat we daarin ook een opklimming hebben van het lagere tot het hogere; een voortschrijden van het mindere tot het meerdere. Alle vier dagen van herdenking zijn een herinnering aan de fasen uit het steeds voortschrijdende werk van het vleesch geworden Woord, dat geboren werd in Bethleem, en als de aanvankelijke kroon op dat werk van den Vader dien Trooster zendt, Die in alle waarheid leidt.

Dat kan geen „arm” Feest wezen!

Wil echter iemand toch die gedachte vasthouden, en bij dit Feest van armoede spreken, laat hij het dan niet hebben over het Feest, maar over de „paupertas” van den eigen menschelijken geest, die den rijkdom van den Geest van God in zijn lengte en breedte en diepte en hoogte, en in zijn veelkleurigheid niet bevatten kan.

Het is dan ook zeer de vraag, of iemand, die dan toch in elk geval relatief wil spreken van een „arm” Feest, door Pinksteren te vergelijken met de er aan voorafgaande Feesten, ooit wel den rijkdom van die voorafgaande Feesten heeft gepeld, en of hij niet in uitwendigheden is blijven hangen, en die voor het wezenlijke heeft aangezien.

Want we mogen in geenerlei verhouding spreken van een „arm” Feest.

Het is rijk, omdat het een Feest is van Hem, van Wien alle goede gaven afdalen.

En het is rijk, omdat Hij dit Feest geeft als de kroon op alle Feesten, die Hij Zijn Gemeente heeft geschonken.

We moeten daartoe maar eens een oogenblik aan het vergelijken gaan met een bepaald punt, dat bij elk van die Feesten meer of minder naar voren komt.

Want wat wij op onze Feestdagen herdenken, is datgene, dat door de profeten des Ouden Testaments werd aangekondigd met den naam van „Dag van Jahweh”.

De Dag van Jahweh.

Dat is de groote, geweldige „dag”, waarop Jahweh, de God van Israël, die ook is de Schepper van de einden der aarde en de God der geesten van alle vleesch — Hij is heusch niet alleen maar de „Jodengod” — tot Zijn volk zal komen en hun brengen dien heerlijken tijd, waarin Hij de vervallen hut van David weer zal oprichten; het is de Dag der openbaring van Zijn Heil, dat komen zal door groote gerichten: met een zoon, die veranderd zal worden in duisternis, en een maan in bloed; met sterren die van den hemel vallen; het is de dag, die wordt ingeleid met een aangekondigd door een sidderende aarde, die zal waggelen gelijk een dronkaard en bewogen worden als een nachthut, en waarbij uiteindelijk de hemelen met een gedruisch zullen voorbijgaan, en de aarde met hare werken die er op zijn verbranden, en de elementen zullen versmelten in den gloed van dien grooten wereldbrand, waaruit nieuwe Hemelen en een nieuwe aarde zullen tevoorschijn treden, herschapen door de almachtige Hand des Heeren.

Het is de „dies irae, dies illa”, die „solvet saeculum in favilla”.³⁾

Zijn er bij elk van die gebeurtenissen, waaraan onze Feestcyclus ons herinnert, ook sporen te vinden, dat het dien kant uitgaat, en die „dies irae” nader komt?

Ze zijn er!

Ze zijn er heel spaarzaam, wanneer het begin van dien „Dag van Jahweh” is gekomen: met de

Geboorte van den Koning der Joden te Bethleem. Dan wordt door den Engel, die zijn Geboorte aankondigt, reeds gesproken van dat eeuwig Koninkrijk, dat geen einde zal hebben. En bij de Geboorte zelf komt er een wondere beweging in de natuur: Engelen dalen neer in Hemelsch licht, en Wijzen in het Oosten zien Zijne ster (in het „opgaan”).

Het zijn echter maar heel vage aanduidingen.

Op Bethleem is Golgotha gevolgd.

Daar zien we er meer van.

We zouden ook nog kunnen wijzen op andere dingen, die tusschen Bethleem en Golgotha liggen: op de woorden, gesproken door dat vleesch geworden Woord Zelf, waarmee Hij de verdere ontwikkeling van dien „dies irae” heeft aangekondigd.

We gaan daaraan voorbij.

We willen ons beperken tot de „Feesten”.

En dan komt eerst het Pascha.

Dat groote Paaschfeest, dat door Christus vervuld werd, verloopt in twee fasen, die beide iets laten zien van dat Gericht, van dien dag der toekomst, waarvan reeds de profeten spraken, toen de Geest van Christus in hen getuigde.

De eerste fase is Golgotha.

Beeft dan niet de aarde, wanneer de Zoon van God Zijn Geest bevest in Zijns Vaders handen? Daar scheuren de steenrotsen en de sluitsteen der grafspelonken worden weggeslingerd, en dooden treden levend uit de graven tevoorschijn.

Dan komt de tweede fase: De Opstandingsmorgen. „Drie dagen” later.

Dan is het weer „Gericht”. Want een Engel daalt neer van den Hemel in bliksemend licht, doet de aarde beven onder zijne voeten, en wentelt den steen van het graf des Heeren.

Er is weer een aardbeving, een rechtstreeksche aanwijzing van de nadering van het gericht Gods.

En we zijn al weer verder, dan voor „drie dagen”: thans treedt Christus als de Levensvorst uit Zijn graf, en maakt tegelijk, dat die opgestane heiligen nu aan velen kunnen verschijnen in de Heilige Stad. We zien al geleidelijk de zaligheid, die het Gericht meebrengen zal, op den voorgrond stellen.

We komen tot Zijn Opvaart, veertig dagen daarna, en het gaat weer een stap vooruit. Want de Heere vaart op van de aarde om plaats te nemen aan de Rechterhand Gods, en we hooren weer van dien grooten dag Zijner wederkomst nu: de Boden Gods zijn er weer, en spreken er van, dat de discipelen Hem alzoo zullen zien wederkomen, gelijk Hij van hen is opgevaren.

Het is anders, dan vroeger.

Maar het gaat in dezelfde lijn voort.

Letten we maar eens even op:

Eerst, op Vrijdagavond, was alles schrikwekkend: de aarde beefde en de graven sprongen open en dooden stonden op.

Toen, Zondagmorgen daarop, weer een aardbeving en een open graf, maar nu komen de opgestanen in de Heilige Stad, om een voorbeeld te geven van het ingaan van al de heiligen eens in de Heilige Stad der toekomst, die als het Nieuw Jeruzalem zal afdalen van den Hemel van God. Het is minder schrikwekkend, dan op den avond van 's Heilands sterven, maar een meer duidelijke heenwijzing van het naderende Heil des Heeren. Vooruitgang!

Naar diezelfde orde gaat het voort op den dag der Hemelvaart. Want het „alzo”, waarvan die twee mannen met witte gewaden spraken, ziet zonder twijfel op het lichamelijk wederkomen des Heeren, maar evenzeer op het zegenrijke van Zijn wederkomst: zegenend voer Hij heen; zegenend zal Hij weer verschijnen voor Zijne discipelen. Is het geen vooruitgang?

¹⁾ Ps. 50: 10; Haggai 2: 9.
²⁾ Joh. 14: 26.

³⁾ Vertaald: O, die dag, die dag van toorn, die de wereld zal oplossen in asch.

Of wil mogelijk iemand den vooruitgang daarin zien, dat het al schrikkelijker moet worden?

Dat kan alleen hij maar meenen, die de Wederkomst des Heeren ziet als den dag, die anders niet is, dan een dies irae, een dag van toorn. Maar hij heeft ook nog een andere zijde, en die is de hoofdzak: hij is ook een dies gratiae, een dag der genade:

Haec est dies nostrae spei,
Huius mira vis diei
Legis testimonio.⁴⁾

Wie het zóó ziet — en het is niet anders — die zal ook tot het inzicht komen, dat de rijkdom van die genade op den Pinksterdag weer duidelijker in het licht is gesteld, en de Godsopenbaring weer in die richting is vooruitgegaan.

Niet voor hen, die meenen, dat die „dag van Jahweh“ uitsluitend of overwegend een dies irae is. Daar hooren we ook wel iets van.

Petrus heeft het er over; over die woorden van Joël, dat de zon zal veranderd worden in duisternis, en de maan in bloed eer die groote en doorluchtige dag des HEEREN komt.

Maar hij heeft gelukkig wat voorafgaat niet vergeeten: het profeteeren, en droomen en gezichten zien door jong en oud, door kinderen en knechten; dat alle vleesch den Geest ontvangt!

En dat is de hoofdzak van „dien dag“.

Ook van het Eindgericht: Vervuld met den Heiligen Geest.

We worden hier nog duidelijker dan te voren gewezen op het volkomen Heil, dat in dien „dag“ het deel zal worden van Christus' Gemeente.

We willen met dat alles niet zeggen, dat de betekenis van den Pinksterdag alleen maar van toekomstigen aard zou zijn. Hij is dat evenmin als het feit, dat we met de viering van Kerstfeest herdenken, of als Christus' sterven en opstaan.

Doch er ligt een profetisch element in, zooals ook in die gebeurtenissen, en dat element der profetie is tegelijk weer de genade, die het Pinksterfeest zelf inhoudt.

Wat is dat dan voor genade?

We moeten daarvoor eerst maar eens nagaan de betekenis van het oud-testamentische Pinksterfeest. Want dit Pinksterfeest wordt uitdrukkelijk genoemd de vervulling van dat van den Ouden dag. Dat is ontegenzeggelijk de bedoeling mee, wanneer er staat, dat „de dag van het Pinksterfeest vervuld was“. We komen hier in aanraking met het vervulde Pinksterfeest.

Wat was dan het onvervulde Feest?

Pinksteren was het feest der eerstelingen.

Op dien dag bracht Israël twee brooden der eerstelingen tot een beweegoffer voor het Aangezicht des Heeren.⁵⁾

Dat waren eerstelingsbrooden, d.i. de eerste brooden van den nieuwen oogst van dat jaar. Die werden den HEERE gewijd. Israël gebruikte geen brood van zijn oogst, of het moest eerst die brooden in het Heiligdom hebben gebracht.

Nu zijn de eerstelingen de vertegenwoordiging van wat er volgt.

Op die wijze wijdde Israël heel zijn oogst aan den HEERE, en gaf alles aan Hem.

Zoo gaf het volk zijn leeftocht aan Zijn God. Waartoe?

Om zoo te kennen te geven, dat het niet leefde van zijn brood, maar uit de Hand zijns Gods.

Israël leefde pas, en kon alleen maar leven, wanneer het den HEERE had gegeven, wat het voor zijn levensonderhoud noodig had; niet van het brood, maar van alle „woord“, dat uit den mond des HEEREN uitgaat.

Dat was symboliek.

Heden is die dag van Pinksteren vervuld. Dat wil zeggen: Nu is de tijd aangebroken, waarin zal worden geopenbaard, wat Pinksteren aan schaduwen in zich heeft gehad; wat Christus als Zijn schaduw heeft vooruitgeworpen in de viering van het „oude“ Pinksterfeest, dat wordt nu „nieuw“; wordt werkelijkheid.

Zooals Israël van den Ouden Dag zich op Pinksteren met het zijne den HEERE kwam toewijden om daarin zijn leven te vinden, zoo komt nu de Kerk des Heeren zich ook met het hare toewijden aan den Heere haren God, om daarmee te verklaren: Hier zijn we met alles, wat we hebben en zijn om U, onzen God er mee te dienen, en dat is ons leven!

Pinksteren is het Feest van het leven, het geestelijk leven uit den Heiligen Geest.

Maar was dat vroeger dan ook niet zoo?

Niemand zal dat bestrijden, zoomin als iemand het zal betwisten, dat het kruis van Christus ook voordat het op Golgotha was opgericht, de eenige grond der zaligheid was.

Doch die levenskracht is nu veel rijker geworden!

De aanraking met den Heiligen Geest is nauwer; er komt persoonlijk contact met Hem; en het

openbaart zich als gevolg daarvan ook met veel meer energie!

Er wordt thans een leven des Geestes gewekt in de Gemeente des Heeren, zooals dat nog nimmer te voren het geval is geweest, door de persoonlijke aanwezigheid van den Geest in de Kerk en in elk lidmaat van deze.

Het is de Geest, Die de Kerk doet leven, en haar een rijk en heerlijk leven geeft, dat opbloeit in schoone bloesem en rijpe vrucht tot eere van God.

En nu gaan we verder.

We hebben straks reeds even op dat woord van Petrus gewezen, waardoor ook Pinksteren wordt geplaatst in het raam van de wederkomst des Heeren, en dus een eschatologische betekenis ontvangt en profetisch vooruit wijst.

En we vergelijken even met de andere „Feesten“. Zijn we dan achteruit gegaan?

Of is dat soms minder, dan datgene, waarop die andere Feesten ons wijzen, wanneer hier wordt heengewezen naar dat heerlijke, volle, zalige leven in het Nieuw Jeruzalem, waarin al de opgewekte heiligen zullen ingaan om te zien het Aangezicht Gods; om als Zijne dienstknechten Hem te dienen en daarin het leven te vinden?

Wie durft er nu nog spreken van een „arm“ Feest?

Neen, het is niet „arm“, maar rijk! Het Feest van het rijke, zalige leven der geloovigen uit den Geest des Heeren!

Looft, o volk! den Geest des levens,
Hem, Die schept en wederschept,
Dien ge in 't hart ontvangen hebt!⁶⁾

VAN RAALTE.

6) Da Costa.

UIT DE SCHRIFT

Het Feest der voltooiing.

„En het zal zijn in de laatste dagen (zegt God), Ik zal uitstorten van mijnen Geest op alle vleesch....“

„Hij dan door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangende van den Vader, heeft dit uitgestort dat gij nu ziet en hoort.“

Hand. 2: 17a, 33.

Pinksterfeest!

Feest van den Geest. Maar dan inzonderheid van den Geest in verband met den mensch. En daarom óók: feest van Christus, die de gemeenschap tusschen God en den mensch hersteld heeft en daardoor de komst van den Geest heeft mogelijk gemaakt.

In het Pinksterfeest ligt een volheid van Gods-gedachten en genade-openbaringen saamgevat. Wij kunnen daarom dit feest met vele namen benoemen: het is het geboortefeest der Nieuw-Testamentische Kerk; het is het feest van het universele christendom en daarom ook het feest der Zending. Maar wij kunnen ook trachten de heerlijkheid van het Pinkstergebeuren te benaderen door te spreken van het feest der voltooiing. Zeker, wel niet een voltooiing, die een eindstreep zou zetten onder het programma van Gods heilswerk; want aan dat programma komt nooit een eind, omdat al Gods werken eeuwig zijn. Maar in de geschiedenis der heilsopenbaring is in zekeren zin een eindpunt of rustpunt bereikt. De Kerk heeft dit beseft, door in haar belijdenis te spreken, in de taal der Schrift, van het zitten van den Zoon ter rechterhand Gods. Er is in Christus' werk een zekere rust of stabiliteit gekomen, die echter de bron is van nieuwe activiteit en krachtoplossing. Daarom betekent het Pinkstergebeuren voor Christus een acte der voltooiing. Hij heeft nu den staat der vernedering geheel achter zich; de donkere aarde heeft Hij beneden Zich gelaten, maar om haar te overgieten met het zonnegoud van Zijn zegening, waarmede Hij ten hemel voer. Nu heeft Hij de plaats en de heerlijkheid ingenomen, die Hem thans rechtens toekomt: aan de rechterhand Gods. Om vanuit dien Zetel der eere het voltooiingswerk ter hand te nemen; om gaven te nemen om uit te deelen onder de menschen; om den beloofden Trooster te zenden, Die Christus' werk voltooiën zal. Daarom is het Pinksterfeest allereerst voor Christus het feest, waarmede de voltooiing van Zijn werk begint. Daarom zegt Petrus in de eerste Pinksterpreek: „Hij dan door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangende van den Vader, heeft dit uitgestort dat gij nu ziet en hoort“. Deze Geest is de door den Zoon Gezondene, gelijk Christus zelf is de Gezondene des Vaders.

Maar nog in ander opzicht is het Pinksterfeest het feest der voltooiing. Heel dit aangrijpend gebeuren in de vergaderzaal daar in Jeruzalem verkondigt, dat thans onder teekenen van storm en vuur de finale, de slotacte der wereldgeschiedenis is ingeluid. De uitstorting van den Geest heeft

allereerst Israëls roeping als volk der openbaring tot een eindpunt gebracht; en brengt daarmee de wereld over in haar eindperiode.

Israël heeft thans als volk der openbaring zijn eindpunt bereikt. God zet een punt achter de bijzondere taak, die Israël te vervullen had. Want wat was de bijzondere roeping van dit volk? Het was in zichzelf niets waardiger dan andere volken. Maar zijn betekenis bestond hierin, dat het bestemd was om den Messias voort te brengen. Het droeg den Christus in zich. Heel de profetie was naar Hem heen. Maar als dan de Christus gekomen is en in Zijn arbeid alle profetieën vervuld heeft en den Geest, dien de Vader Hem beloofd had, heeft verworven, dan moet Israël achterlaten treden en verliest het zijn bijzondere plaats onder de volkeren, ten spijt van alle chiliasten! Christus stort Zijn Geest uit. Maar die Geest is niet bestemd voor Israël alleen, maar voor alle vleesch!

Verblijd en verheug u, o Israël, omdat de genade Gods gekomen is tot alle menschen!

Ergo u nu niet, nu ge in de meest gewone talen der heidenen de groote werken Gods hoort verkondigen! De „tale Kanaans“ heeft thans zijn bekoring van „heilige taal“ verloren. Alle talen der wereld zijn nu goed genoeg, om het Evangelie van Gods genade uit te dragen. Dat kan in het Hebreeuwsch net zoo goed als in 't Grieksch, of in 't Hollandsch of Javaansch. Pinksterfeest is vrijmaking van de tale Kanaans... Israël heeft zijn eindpunt bereikt.

Maar daarom breekt nu voor de wereld de laatste ronde van haar kringloop aan. Pinksterfeest luidt een nieuw tijdperk voor de wereld in de bedeeling der „laatste dagen“, de Pinksterbedeeling, waarin wij leven. Het tijdperk, dat eenzijdig gekenmerkt wordt door het gericht Gods, en anderzijds door overvloediger genade Gods in Christus. Want Christus werkt vanuit den hemel met Zijn Geest en brengt daardoor de wateren der wereld in beroering. Christus brengt door Zijn Geest de groote crisis in de wereld, die nu reeds 19 eeuwen duurt en die steeds heviger zal worden, hoe meer de dag nadert. Het genade-werk des Geestes, dat Gods Koninkrijk doet komen, verwekt tegenstand. De actie van den Geest roept een reactie van het Beest op. De grootere ontplooiing van Gods genade brengt ook een heviger ontplooiing der zonde teweeg. En dit veroorzaakt weer, dat er gericht en oordeelen Gods over de aarde komen.

Maar in en door dit alles voert de Pinkstergeest de wereld en de menschheid tot haar eindbestemming. Want Hij is de Voltooiër, de Volmaker van de schepping. Die alles naar zijn eind doel brengt, alles ontplooit en ontwikkelt. Daarvoor was Hij reeds terstond bij de schepping op aarde gekomen: „de Geest Gods zweefde op de wateren“, om alles tot ontwikkeling te brengen. Dit werk was door de zonde onderbroken. Maar thans, in Christus aan Gods rechterhand zit, vat de Geest dit werk weer op. In de Kerk der geloovigen voert Hij de menschheid tot haar bestemming: de heerlijkheid Gods!

Zie de stroomen nu vroolijk springen! De stroomen des Geestes, die de wereld overvloeien! Overal de harten aangrijpend, wederbarend, vernieuwend. Overal nieuw leven scheppend, genade-leven, leven uit Christus, dat in eeuwigheid blijft!

De kandelaren der gemeente blijven branden. Door de altijd-vloeiende olie des Geestes (Zacharia 4).

„Totdat de wereld licht zal zijn,
Omdat elk hart werd tot een ster!“
W.

N. S.

(In de meditatie van vorige week leze men, regel 28 v.o., in plaats van: „afgekeerde“: „afgekeerde“; regel 25 in pl. van: „ze zijn slecht“, te lezen: „ze zijn weer goed“, en in regel 23 in plaats van: „ze zijn weer goed“, te lezen: „ze zijn weer goed“.)

KERKELIJK LEVEN

Pinksterfeest in de prediking.

Zooals we ter gelegenheid van het Paaschfeest onze vervolgartikelen hebben laten wachten, teneinde in die feestweek onze gewone artikelen te houden binnen het kader van het feest-van-den-dag, zoo willen we ook nu de loopende reeks één week laten wachten, en iets opmerken over „Pinksteren in de prediking“.

Grondgedachte voor wat hier maatstafgevend gelden moet is wat we reeds meer dan eens, onder verwijzing naar Prof. Hoekstra's Homiletiek, naar voren hebben gebracht: dat n.l., zooals reeds uit het dogma van Gods raadsbesluiten ieder gereformeerde dadelijk verstaat, het werk van den Heere God in Zijn verlossingswerk een procesmatige eenheid is; dat er in dat werk bijzondere „bedeelingen“ zijn, die tezamen de „geschiedenis der openbaring en des heils“ vormen; dat we de geschiedenis hebben te zien zóó, als het ons geleerd wordt in Openbaring XII, en trouwens door alle profeten; dat we daarom — als we historische stoffen, met name op feestdagen, voor de prediking kiezen — verplicht zijn, het historische feit, of de feitenreeks, in die bepaalde

4) Zyma vetus, door Adam van St. Victor; vertaald:

Dit is de dag onzer hoop,
Van welks wonder kracht
Gij leest in de getuigenis.

5) Lev. 23: 15 v.v.